

Lärares bedömning, Bygga svenska, Skriva, gymnasieskolan. Exempel 1. Augusti 2018

Bedömningsmodellen i materialet *Bygga svenska* fokuserar på elevers lärande på ett andraspråk i ett skol-sammanhang. Materialet tar upp arbetsgången i undervisningen: *uppgift/aktivitet, elevprestation, bedömning, återkoppling* samt *exempel på undervisning och stöttning*. Bedömningar görs formativt med kännedom om undervisningen i det aktuella sammanhanget. Materialet är inte kopplat till centralt innehåll och kunskapskrav i något ämne utan beskriver språkutvecklingen från nybörjarnivå till avancerad nivå.

Detta exempel på bedömning är gjort av undervisande lärare i svenska som andraspråk och har diskuterats med kollegor. Syftet är att ge exempel på hur lärare kan gå tillväga. Det är *inte* ett exempel på dokumentation av bedömning. Elevproduktioner i alla ämnen kan bedömas av lärare i samarbete och materialets förslag till fortsatt undervisning kan vara underlag för gemensam planering.

Skrivuppgift

Tillsammans med elever på ett nationellt program på skolan har eleverna arbetat med ett filmprojekt om diskriminering. I mindre grupper fick de i uppgift att göra en kortfilm. Vid ett senare tillfälle skriver eleverna på språkintruktionsprogrammet om dagens upplevelser.

Eleven

Eleven är 17 år och går andra året på språkintruktion. Fram till 13 års ålder hade eleven en normal skolgång. Modersmålet är arabiska och eleven läser engelska på nivå för årskurs 9.

Undervisning, språkligt fokus

Skrivandet sker efter arbete med modelltexter där läraren har valt ut språkliga drag som är relevanta för en återgivande text.

- Dekonstruktion av modelltexter om en friluftsdag.
 - Helhet, läsa högt, identifiera ord, helhetsstruktur.
 - Titta på verb för händelser och för tankar och reflektioner.
 - Arbeta med tempus.
- Gemensamt skrivande, flera tillfällen med olika fokus efter övningarna ovan i både helklass och i mindre grupper.
- Samtal om filmdagen i smågrupper utifrån foton som läraren tog under dagen och frågor: Vad hände? Vad gjorde du? Vad gjorde ni i gruppen? Vad tänkte du? Vad tyckte du?

Stöttning vid genomförandet

Texten är skriven i skolan, i ett program som låser datorn från användning av andra resurser. I klassrummet sitter modelltexter och exempel från övningar kvar på väggarna, och eleverna kan gå och titta på dessa, om det är något speciellt de vill använda sig av från undervisningen. Eleverna sitter en och en och har inte tillgång till några andra hjälpmedel vid skrivtillfället.

Elevtext

Läraren börjar med att läsa igenom hela elevtexten: vad innehåller texten, vilken betydelse vill eleven skapa? Fokus ligger på att se vad som finns i texten, inte vad som saknas.

FILM DAGEN

På en vecka i läsåret 2016 vår lärare sa till oss att vi ska jobba med en grupp av AA-klass. På fredagen den 30 september.

på den dagen vaknade jag, Jag var jätte glad och rädd för att jag göra en film med mina kompisar från klass AA och klas AB.

För att jag känner inte dem eleverna som går på AA-klass.

dagen börjar, Jag äter min frukost, det var kallt ute och derar i magen.

Jag går ut kl. 07:23 för att tåget kommer på den tid och jag måste hinna det tåg eftersom jag ska vara kl. 08:30 i skolan.

Först kom jag in i klassen, Jag ser dem sitter på bänkerna.

Hej säger jag. De svarar hej också. Jag sätter mig på bänken och blir jag tyst, De är två.

Jag är ensam, Min kompis X kom försent på den dagen som vänligt hahahahaha.

Han är alltid försent, Han orkar inte att vakna på morgonen tidigare.

Sen börjar vi känna varandra och ställa frågor, Var bor du? Hur gammal är du? Vad tycker du om och göra på fritiden.....

X-namn kom äntligen.

X-namn har tänkt innan den dagen om vad kan vi filma och göra.

X-namn sa sin ide alla tyckte om den. Sedan började vi, Vi går utanför skolan.

Sedan började vi prata med människorna och fråga dem om diskriminering och rasism.

Att man måste inte tänka på liten saker

eftersom finns inte skelnad mellan människorna.

Alla vi människor om jag har svart hud eller svart hår, Det gör inget.

Klockan blev 12:00 . Vi är tillbaka till skolan, Vi är hungrig, Vi måste äta. Vi kan inte förseta så.

Vi går ner till matsalen och sitter. Minuterna går fort klockan blir 13:00, Vi måste skyndda oss, Vi har inte så mycket tid till kl. 16:00 (säger jag till dem).

Vi filmar lite mer också och går vi upp till klassen. Då börjar vi göra filmen i imove.

till slut mellan kl. 15:00 och 16:00 blir vi jätte trötta, Men måste göra filmen slut. klockan blir 15:45.

Då börjar vi göra filmen klart. Vi skickar filmen till lärare. äntligen vi är klara.

Vi säger till varandra hejdå, hoppas att vi träffas igen. Det var jätte trävligt och roligt dag med er : säger jag.

X-namn säger : Tack så jätte mycket, Det var snällt. hahahahahahhahahaha

Det var jätte bra dag för att jag kunde prata svenska med dem eleverna som går på SA klass och de förstod mig.

Och jag kunde förklara på svenska allt. Fanns det några ord som jag förstod inte dem.

Jag har lärt mig en sak på den dag, man måste inte vara blyg. När man blir blyg man lär inte sig någonting.

Men när man frågar, man kommer och lära sig språket även om det var svårt.

Analys, helhet

Analysen utgår från den övergripande beskrivningen (kapitel 4, Bygga svenska) av steg 3 och den övergripande beskrivningen av skriva (kapitel 6), steg 3 för gymnasieskolans introduktionsprogram.

FILM DAGEN

På en vecka i läsåret 2016 vår lärare sa till oss att vi ska jobba med en grupp av AA-klass. På fredagen den 30 september.

på den dagen vaknade jag, Jag var jätte glad och rädd för att jag göra en film med mina kompisar från klass AA och klas AB.

För att jag känner inte dem eleverna som går på AA-klass.

dagen börjar, Jag äter min frukost, det var kallt ute och derar i magen.

Jag går ut kl. 07:23 för att tåget kommer på den tid och jag måste hinna det tåg eftersom jag ska vara kl. 08:30 i skolan.

Först kom jag in i klassen, Jag ser dem sitter på bänkerna.

Hej säger jag. De svarar hej också. Jag sätter mig på bänken och blir jag tyst, De är två.

Jag är ensam, Min kompis X kom försent på den dagen som vänligt hahahahaha.

Han är alltid försent, Han orkar inte att vakna på morgonen tidigare.

Sen börjar vi känna varandra och ställa frågor, Var bor du? Hur gammal är du? Vad tycker du om och göra på fritiden.....

X-namn kom äntligen.

X-namn har tänkt innan den dagen om vad kan vi filma och göra.

X-namn sa sin ide alla tyckte om den. Sedan började vi, Vi går utanför skolan.

Sedan började vi prata med människorna och fråga dem om diskriminering och rasism.

Att man måste inte tänka på liten saker eftersom finns inte skelnad mellan människorna.

Alla vi människor om jag har svart hud eller svart hår, Det gör inget.

Klockan blev 12:00 . Vi är tillbaka till skolan, Vi är hungrig, Vi måste äta. Vi kan inte förseta så.

Vi går ner till matsalen och sitter. Minuterna går fort klockan blir 13:00, Vi måste skyndda oss, Vi har inte så mycket tid till kl. 16:00 (säger jag till dem).

Vi filmar lite mer också och går vi upp till klassen. Då börjar vi göra filmen i imove.

till slut mellan kl. 15:00 och 16:00 blir vi jätte trötta, Men måste göra filmen slut. klockan blir 15:45.

Då börjar vi göra filmen klart. Vi skickar filmen till lärare. äntligen vi är klara.

Vi säger till varandra hejdå, hoppas att vi träffas igen. Det var jätte trivligt och roligt dag med er : säger jag.

X-namn säger : Tack så jätte mycket, Det var snällt. hahahahahahhahahaha

Det var jätte bra dag för att jag kunde prata svenska med dem eleverna som går på SA klass och de förstod mig.

Och jag kunde förklara på svenska allt. Fanns det några ord som jag förstod inte dem.

Jag har lärt mig en sak på den dag, man måste inte vara blyg. När man blir blyg man lär inte sig någonting.

Men när man frågar, man kommer och lära sig språket även om det var svårt.

Ur den övergripande beskrivningen i kapitel 4 av steg 3:

ser och de återanvänder också en del mer eller mindre fasta fraser. Eleverna har utvecklat ett ordförråd av frekventa ord och fraser och har i stort god kontroll över de grundläggande grammatiska strukturerna för ett fungerande vardags-språk. Deras kontroll över språket varierar dock med uppgifternas svårighets-

grad och deras tillgång till stöttning. På steg 3 utmärker andraspråksdragen fortfarande det språk som eleverna skapar men de är nu på väg att utveckla de grammatiska mönster, ordförråd och texttyper som karakteriserar ett mer formellt skolspråk, med inslag av mer ämnesspecifika drag.

Ur beskrivningen i kapitel 6, av steg 3 (gy):

På steg 3 skriver eleven med en större självständighet och fördjupning åter-givande, berättande, argumenterande och utredande texter med genretypiska drag och olika slag av språklig variation. Texterna är ofta långa och relativt komplexa, de kan innehålla reflektioner och värderingar och skildra händelser med inlevelse. Särskilt texter som är skrivna med hög grad av stöttning kan behandla ett komplext ämnesinnehåll. På steg 3 är andraspråksdragen fortfarande många och framträdande även om de inte i lika hög grad går ut över begripligheten. De texter som är skrivna med mycket stöttning, till exempel utifrån en modelltext, uppvisar en högre grad av korrekthet.

Lärarens helhetsintryck

Eleven skriver en sammanhållen text om sina upplevelser under filmdagen där innehållet tydligt framgår, trots flera andraspråksdrag.

Texten är **kronologiskt strukturerad** och eleven återberättar och beskriver händelser under filmdagen.

Eleven förmedlar sin oro, sina motstridiga känslor och sin nervositet inför uppgiften och för samarbetet med okända elever från det nationella programmet.

Språket räcker inte riktigt till för att uttrycka komplexa tankar – man förstår elevens tankegång men med mer språk skulle resonemanget kunna utvecklas vidare.

Texten har inslag av humor och ironi.

Eleven avslutar sin text med en värdering, en reflektion och en lärdom som dagen gett.

Analys utifrån observationspunkterna för steg 3, skriva gymnasieskolan

Analysen utgår från observationspunkterna som tillhör skriva, gymnasieskolan steg 3 (kapitel 6, Bygga svenska). Observationspunkterna på steg 2 och 4 kan också vara bra att titta på, speciellt om någon punkt på steg 2 fortfarande varit aktuell att arbeta med.

FILM DAGEN

På en vecka i läsåret 2016 vår lärare sa till oss att vi ska jobba med en grupp av AA-klass. På fredagen den 30 september.

på den dagen vaknade jag, Jag var jätte glad och rädd för att jag göra en film med mina kompisar från klass AA och klas AB.

För att jag känner inte dem eleverna som går på AA-klass.

dagen börjar, Jag äter min frukost, det var kallt ute och derar i magen.

Jag går ut kl. 07:23 för att tåget kommer på den tid och jag måste hinna det tåg eftersom jag ska vara kl. 08:30 i skolan.

Först kom jag in i klassen, Jag ser dem sitter på bänkerna.

Hej säger jag. De svarar hej också. Jag sätter mig på bänken och blir jag tyst, De är två.

Jag är ensam, Min kompis X kom försent på den dagen som vänligt hahahahahaha.

Han är alltid försent, Han orkar inte att vakna på morgonen tidigare.

Sen börjar vi känna varandra och ställa frågor, Var bor du? Hur gammal är du? Vad tycker du om och göra på fritiden.....

X-namn kom äntligen.

X-namn har tänkt innan den dagen om vad kan vi filma och göra.

X-namn sa sin ide alla tyckte om den. Sedan började vi, Vi går utanför skolan.

Sedan började vi prata med människorna och fråga dem om diskriminering och rasism.

Att man måste inte tänka på liten saker eftersom finns inte skelnad mellan människorna.

Alla vi människor om jag har svart hud eller svart hår, Det gör inget.

Klockan blev 12:00 . Vi är tillbaka till skolan, Vi är hungrig, Vi måste äta. Vi kan inte förseta så.

Vi går ner till matsalen och sitter. Minuterna går fort klockan blir 13:00, Vi måste skyndda oss, Vi har inte så mycket tid till kl. 16:00 (säger jag till dem).

Vi filmar lite mer också och går vi upp till klassen. Då börjar vi göra filmen i imove.

till slut mellan kl. 15:00 och 16:00 blir vi jätte trötta, Men måste göra filmen slut. klockan blir 15:45.

Då börjar vi göra filmen klart. Vi skickar filmen till lärare. äntligen vi är klara.

Vi säger till varandra hejdå, hoppas att vi träffas igen. Det var jätte trävligt och roligt dag med er : säger jag.

X-namn säger : Tack så jätte mycket, Det var snällt. hahahahahahahahaha

Det var jätte bra dag för att jag kunde prata svenska med dem eleverna som går på SA klass och de förstod mig.

Och jag kunde förklara på svenska allt. Fanns det några ord som jag förstod inte dem.

Jag har lärt mig en sak på den dag, man måste inte vara blyg. När man blir blyg man lär inte sig någonting.

Men när man frågar, man kommer och lära sig språket även om det var svårt.

Steg 3, skriva (gymnasieskolans introduktionsprogram)

Observationspunkter

Analys

använder en större variation av konjunktioner, adverbial och bisatsinledare i textbindningen

Variation: *att, för att, som, och, eftersom, om, då, när, men, även om* (första förekomster i elevtexten markerad med gult)
Strukturerar kronologiskt med bl.a. *först, sen, sen, till slut*.

skriver med en varierad meningsbyggnad som omfattar både huvud- och bisatser samt anföring

Samordnade huvudsatser. Olika typer av bisatser. Indirekt anföring. Direkt anföring. (några exempel är markerade med grått i elevtexten)

kan variera sitt ordförråd utifrån uppgiften och genren (vardaglighet å ena sidan och specialisering och skriftspråkighet å andra sidan) och börjar använda liknelser och metaforer men ordförrådet domineras fortfarande av allmänna ord

Vardagligt, konkret. Återger händelser men skriver också om egna reflektioner och inre upplevelser. Specialiserat: *äntligen, diskriminering, rasism*
Metafor: *derar i magen*
Kollokation: *ställa frågor*
Partikelverb: *tycker om*

använder oftare nominaliseringar och längre nominalfraser (NP)

Nominaliseringar saknas vilket är naturligt i en återgivande text om ett vardagligt ämne som ligger nära eleven.
Utbyggda NP: *en vecka i läsåret 2016, en grupp av AA-klass, min frukost*.

är säkrare på stavning, interpunktion och styckeindelning

I stort sett korrekt stavning. Viss osäkerhet kring styckeindelning, användning av versaler/gemena och interpunktion.

Analys utifrån vanliga andraspråksdrag, steg 3 skriva, gymnasieskolans introduktionsprogram

I en analys kan det också vara relevant att se på typiska andraspråksdrag som är vanliga på det aktuella steget (liksom stegen före och efter) för att sedan välja ut några att ta upp i undervisningen.

FILM DAGEN

På en vecka i läsåret 2016 vår lärare sa till oss att vi ska jobba med en grupp av AA-klass. På fredagen den 30 september.

på den dagen vaknade jag, Jag var jätte glad och rädd för att jag göra en film med mina kompisar från klass AA och klas AB.

För att jag känner inte dem eleverna som går på AA-klass.

dagen börjar, Jag äter min frukost, det var kallt ute och derar i magen.

Jag går ut kl. 07:23 för att tåget kommer på den tid och jag måste hinna det tåg eftersom jag ska vara kl. 08:30 i skolan.

Först kom jag in i klassen, Jag ser dem sitter på bänkerna.

Hej säger jag. De svarar hej också. Jag sätter mig på bänken och blir jag tyst, De är två.

Jag är ensam, Min kompis X kom försent på den dagen som vänligt hahahahahaha.

Han är alltid försent, Han orkar inte att vakna på morgonen tidigare.

Sen börjar vi känna varandra och ställa frågor, Var bor du? Hur gammal är du? Vad tycker du om och göra på fritiden.....

X-namn kom äntligen.

X-namn har tänkt innan den dagen om vad kan vi filma och göra.

X-namn sa sin ide alla tyckte om den. Sedan började vi, Vi går utanför skolan.

Sedan började vi prata med människorna och fråga dem om diskriminering och rasism.

Att man måste inte tänka på liten saker eftersom finns inte skelnad mellan människorna.

Alla vi människor om jag har svart hud eller svart hår, Det gör inget.

Klockan blev 12:00 . Vi är tillbaka till skolan, Vi är hungrig, Vi måste äta. Vi kan inte förseta så.

Vi går ner till matsalen och sitter. Minuterna går fort klockan blir 13:00, Vi måste skyndda oss, Vi har inte så mycket tid till kl. 16:00 (säger jag till dem).

Vi filmar lite mer också och går vi upp till klassen. Då börjar vi göra filmen i imove.

till slut mellan kl. 15:00 och 16:00 blir vi jätte trötta, Men måste göra filmen slut. klockan blir 15:45.

Då börjar vi göra filmen klart. Vi skickar filmen till lärare. äntligen vi är klara.

Vi säger till varandra hejdå, hoppas att vi träffas igen. Det var jätte trävligt och roligt dag med er : säger jag.

X-namn säger : Tack så jätte mycket, Det var snällt. hahahahahahahahaha

Det var jätte bra dag för att jag kunde prata svenska med dem eleverna som går på SA klass och de förstod mig.

Och jag kunde förklara på svenska allt. Fanns det några ord som jag förstod inte dem.

Jag har lärt mig en sak på den dag, man måste inte vara blyg. När man blir blyg man lär inte sig någonting.

Men när man frågar, man kommer och lära sig språket även om det var svårt.

Steg 3, skriva (gymnasieskolans introduktionsprogram)

Typiska andraspråksdrag	Analys
Utebliven inversion	<i>Äntligen vi är klara</i>
Avvikande bisatsordföljd	<i>Fanns det några ord som jag förstod inte dem, eftersom finns inte skelnad mellan människorna.</i>
Avvikande artikelbruk	Nej, det förekommer inte och eleven klarar också bestämdhet bra.
Avvikande morfologi och prepositionsbruk	<i>går på AA-klass</i>
Överanvändning av frekventa, betydelsvaga verb	<i>Han är alltid försent, sa sin ide, måste göra filmen slut.</i>
Avvikelser i flerordsuttryck	<i>tänka på liten saker</i>
Från steg 2:	
Utelämnad satsdel	<i>eftersom (det) finns inte skillnad mellan människorna, alla (är) vi människor.</i>

I texten förekommer också inkonsekvent tempusbruk *Jag äter min frukost, det var kallt ute*, men det finns varken med i observationspunkt eller andraspråksdrag (om man inte ser det som avvikande morfologi), utan tas upp under exempel på undervisning och stöttning just på steg 3. Det är alltså något som passar att arbeta med på denna nivå.

Skriva, steg 3, gymnasieskolans introduktionsprogram, *mall för sammanställning* och underlag för återkoppling – *Sammanställning av elevens språkutveckling*

Återgivande text efter arbete med modelltexter och språkliga drag, oktober 2016, vardagligt språk		Hassan		
<i>x till största del</i> <i>/ delvis</i> <i>– saknas</i>				
SKRIVA				
Eleven				
använder en större variation av konjunktioner, adverbial och bisatsinledare i textbindningen		x		
skriver med en varierad meningsbyggnad som omfattar både huvud- och bisatser samt anföring till exempel <i>jag förstod varför jag måste studera för att jag måste få kunskap /... / plösligt gick läraren till mig och sa – Hej! jag är din mantor. Tar det lugnt du är duktig inte gråtar så längre</i>		x		
kan variera sitt ordförråd utifrån uppgiften och genren (vardaglighet å ena sidan och specialisering och skriftspråkighet å andra sidan) och börjar använda liknelser och metaforer (<i>jag hade oroligt i hjärtat</i>) men ordförrådet domineras fortfarande av allmänna ord		x		
använder oftare nominaliseringar (<i>klimat förändringen är den viktigaste ämnet</i>) och längre nominalfraser (<i>mycket bra land för att bo, många elever från olika länder</i>)		/		
är säkrare på stavning, interpunktion och styckeindelning		v		

Mallen för sammanställning kan användas på flera sätt:

- För en uppgift med noteringar om alla elever i gruppen. Då behövs eventuellt mallar för flera steg.
- För att följa en elevs skrivande i flera uppgifter med t.ex. olika grad av stöttning, i olika genrer och ämnen.

Den sista punkten, "är säkrare på stavning, interpunktion och styckeindelning" är markerad med "/" eftersom eleven delvis klarat punkten.

För att fylla i underlaget för återkoppling, *Sammanställning av elevens språkutveckling*, behövs fler texter/prestationer för att se hur långt eleven har kommit i sitt skrivande.

Om man skulle använda underlagets frågor för ett samtal om texten skulle lärarens anteckningarna kunna se ut så här:

1: Var är jag nu?

Du har visat att du kan skriva en återgivande text om din dag på steg 3 som är kronologiskt strukturerad.

Du är ganska säker på stavning, och behöver arbeta mer med styckeindelning.

Du behöver också arbeta med att markera hur texten är delad i meningar med stor bokstav först och punkt sist.

2: Vart ska jag?

Nästa steg är att skriva en återgivande text om att göra film med ett visst tema.

3: Hur gör vi?

Vi ska lära oss ord och begrepp för de områdena.

Vi ska göra film igen.

Vi ska arbeta med att göra om verb och adjektiv till substantiv, det som kallas för att nominalisera.

Skriva, steg 3, gymnasieskolans introduktionsprogram, exempel på undervisning & stöttning som kan passa den aktuella eleven och gruppen

Förslagen utgår från **Exempel på undervisning & stöttning** som tillhör steg 3 (där eleven i huvudsak befinner sig) och steg 4 (som står på tur) och från analyser av den aktuella elevens och andra elevers texter i samma uppgift.

Steg 3:

Exempel på undervisning och stöttning

- Närläs och samtala om olika typer av texter och uppmärksamma eleverna på genremässiga skillnader samt skillnader mellan vardagliga respektive skriftspråkstypiska ord och uttryck (*bra – tillfredsställande, bli sjuk – insjukna*).
- Stötta eleverna i hur nyanser och preciseringar kan uttryckas, till exempel genom att uppmärksamma alternativa ordval eller fraser (*förmöjd – belåten – uppprymd – exalterad*).
- Uppmärksamma eleverna på ordföljd, tempusbruk samt böjningar av verb och adjektiv.
- Samarbeta mellan ämnena för att utveckla och fördjupa elevernas ordförråd inom olika skolämnen. Låt exempelvis eleverna göra en ordlista eller en tankekartor över allt material de använder i ett ämne samt över verb som hör till arbetet i ämnet och skriv därefter en gemensam text ihop med ämnesläraren.
- Förbered eleverna innan skrivandet och ge modeller för språkanvändningen. Skriv gemensamma texter för att erbjuda eleverna en modelltext att utgå från.
- Bearbeta de skrivna texterna i efterhand, till exempel genom att studera texten med fokus på ordval, sambandsord, adjektivböjning och tempus.
- Läs en text som diskuterar för- och nackdelar och studera texten tillsammans med eleverna med fokus på hur författaren uttrycker värderingar och motiverar dessa. Fokusera till exempel på sambandsord såsom *för det första, för det andra, eftersom, genom att, för att, å ena sidan ... å andra sidan*. Skriv en egen text med utgångspunkt i formen och ordvalet i texten.

Steg 4:

Exempel på undervisning och stöttning

- Läs och arbeta gemensamt med modelltexter i olika genrer och tydliggör för eleverna vilken struktur och vilka språkliga drag som förväntas i den aktuella genren.
- Formulera tillsammans frågor som eleven kan ställa till sin egen text, eller till andra i samband med kamratrespons, för att utveckla och bearbeta texten.

Lärarens noteringar inför kommande arbetsområden:

- Göra film igen men om nytt tema. Ta upp ord som har med film och filmskapande att göra.
- Fånga upp ämnesinnehåll, arbeta så att eleven får flera modelltexter som stöttning.
- Beskrivande genre.
- Uppmärksamma genremässiga skillnader i beskrivande respektive återgivande genre, bl.a. tempus.
- Uppmärksamma skillnader mellan vardagliga respektive skriftspråkstypiska ord och uttryck, t.ex. *jobba – arbeta, jätteglad – mycket glad, kompisar – kamrater, vänner*.
- Att uttrycka nyanser och preciseringar, t.ex. olika verb: *säger, uttrycker, föreslår; gör klart, avslutar, slutför, gör färdigt, färdigställer*.
- Nominaliseringar (använda i modelltexter).
- Fokus på sambandsord. Gemensamma exempel i helklass. Därefter pararbete, eleverna väljer varsin tidigare text för bearbetning av sambandsord.